

Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, ambasador Wolfgang Petritsch obratio se Vijecu za evroatlantsko partnerstvo (EAPC) na sastanku održanom na nivou ministara vanjskih poslova u glavnom sjedištu NATO saveza u Briselu, Brussels

Gospodine predsjednice, gospodine generalni sekretaru, Ekselencije,

Velika mi je cast a ujedno i prikladna prilika sto vam se mogu obratiti danas pet godina i jedan dan nakon sto je u Parizu potpisan Dejtonski mirovni sporazum kojim je okoncan rat u BiH.

Dinamika poslova u Bosni i Hercegovini se ubrzava na sto zajednicki moramo odgovoriti ukoliko zelimo da u potpunosti iskoristimo napredak postignut u toku ove godine.

Zelio bih odmah da kazem da je prisustvo SFOR-a u Bosni i Hercegovini i dalje od krajnjeg znacaja. Shvatam da su vlade vasih zemalja izložene pritisku zbog zahtjeva za smanjenjem broja trupa koje imaju u BiH. Ali svi naponi civilne implementacije usmjereni ka izgradnji funkcionalne drzave ciji ce temelj biti civilno drustvo, a sve u cilju stvaranja održivih uslova za mir u Bosni i Hercegovini, bi bili nemoguci

bez prisustva Stabilizacijskih snaga pod vodstvom NATO-a.

Neki predstavnici međunarodne zajednice su iskazali razočarenje rezultatima općih izbora koji su u BiH održani u novembru, naročito pri pomisli na dramatične promjene koje su se ove godine desile u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Bosna i Hercegovina, zemlja koja je preživjela dug i krvav rat, zemlja u kojoj je situacija mnogo složenija i u kojoj se "faktor straha" može mnogo lakše iskoristiti nego negdje drugdje, ne zaslužuje takva poredjenja.

Same brojke ne opravdavaju ovaj pesimizam. Tri glavne nacionalističke stranke su pretrpjele pad u broju osvojenih mjesta u državnom Zastupničkom domu, koji inače ima 42 mjesta, sa 36 mjesta koja su imala u 1996.god. na samo 19 na ovim izborima. Multietnička Socijaldemokratska stranka, koja je osvojila devet mjesta, sada ima najveći broj zastupnika u Skupštini. Ovaj model, sa izvjesnim varijacijama, je ponovljen i u dva entiteta Bosne i Hercegovine.

Vrlo je jasno da postoje pozitivne promjene na političkoj sceni u zemlji, ali očito je da se iste i dalje veoma sporo odvijaju za mnoge od nas.

Sada smo već prilično usli u postizbornu fazu i od početka sam jasno stavio do znanja: bez obzira na to koje stranke udju u sastav vlade, obaveze i principi i dalje ostaju isti: potpuna i ubrzana implementacija Dejtonskog mirovnog sporazuma, Deklaracije sa ministarskog sastanka Vijeca za implementaciju mira održanog u Briselu, Smjernica (Road Map) Evropske unije kao i uslova za prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope.

U sklopu ovoga, nastavice sa radom na naša tri glavna prioriteta: ekonomskoj reformi, povratku izbjeglica te izgradnji nezavisnih i efikasnih državnih institucija.

U kontekstu konsolidacije mira, apeliram na članice NATO saveza da nastave sa ulaganjem napora na hapšenju lica optuženih za ratne zločine, naročito Karadžića i Mladića.

Njihovo kontinuirano prisustvo truje mir u Bosni i Hercegovini i u stvarnosti sprečava svako eliminiranje klime straha. Bosna i Hercegovina se ne može okrenuti ka budućnosti ukoliko ne rascisti sa svojom prošlosti. I u ovome SFOR također ima ključnu ulogu.

Gospodine predsjednice, Ekselencije,

Dopustite mi da se sada osvrnem na pitanja reforme u oblasti odbrane i sigurnosti: kao i u svim drugim oblastima implementacije, radimo na osnovu jasnih smjernica koje daje Vijeće za implementaciju mira (PIC).

Moj Ured koordinira program implementacije Vijeća za implementaciju mira, i napredak iako spor se ostvaruje. Ovdje mislim na nedavnu odluku koju je donijelo Predsjedništvo BiH o proširenju Sekretarijata državnog Stalnog komiteta za vojna pitanja, koji vrši civilnu kontrolu nad oružanim snagama u BiH, u stalno tijelo. Također je postignut očigledan napredak u izradi odbrambene politike za zemlju. Prva cjelokupna verzija iste upravo je završena juče. Zajednički radimo na značajnim smanjenjima u budžetima za odbranu: vojni izdaci u entitetima su još uvijek krajnje visoki.

COMSOFOR general Dodson i ja se u potpunosti slažemo o smjeru u kojem treba da se razvija program reforme u oblasti odbrane i sigurnosti. Obojica smo svjesni činjenice s kolikom obazrivošću moramo raditi na ovim pitanjima ukoliko ne želimo da radimo u korist ekstremista.

Medjutim, nedvojbeno je da ulazemo velike napore u uspostavljanje jedinstvenog odbrambenog identiteta za Bosnu i Hercegovinu. Samo ovaj jedinstveni odbrambeni identitet će dozvoliti BiH da ostvari daljnji napredak ka integraciji u region te u šire sigurnosne i odbrambene evropske tokove.

Dramatične promjene u Hrvatskoj i Jugoslaviji su stvorile potpuno drugačije sigurnosno okruženje za Bosnu i Hercegovinu. Ne smijemo gubiti vrijeme već iskoristiti ovu priliku za

stvaranje održivih i razumnih promjena na polju unutarnje odbrane BiH. Konstruktivna podrška Zagreba i konačno Beograda bit će odlučujuće u tom poduhvatu.

Regionalna i međunarodna saradnja su ključne riječi za srednjoročnu sigurnosnu strategiju za ovaj cijeli region. U ovom kontekstu, siguran sam da će dragocjene lekcije stecene pri uspostavljanju Vijeca za evroatlantsko partnerstvo također predstavljati model za buduće sigurnosne koncepte Balkana.

Konkretno ideje za Bosnu i Hercegovinu na kojima već može raditi su zajedničke mirovne snage, međuentitetska saradnja na pitanjima deminiranja ili osnivanje vojnog stabnog koledža.

Spremnost da se takvi naponi poduzmu konstantno je izražena kroz kontakte koje imamo sa političarima i visim oficirima. Očito je da žele da postanu članovi Partnerstva za mir kao i da se priključe Evroatlantskim strukturama.

Ali u ovoj oblasti, kao i u mnogim drugim na primjer, prijem u Vijeće Evrope ili Smjernice (Road Map) Evropske unije vodje u BiH još uvijek moraju da daju uvjerljive rezultate. Potrebno je da počnu plaćati političku cijenu i donositi teške odluke u protivnom će sva retorika vezana za integracije ostati upravo to: retorika. Razgovori o regionalnim sigurnosnim aranžmanima i Partnerstvu za mir su preuranjeni sve dok vodje u Bosni i Hercegovini ne pokazu volju za implementiranje jedinstvene odbrambene politike za svoju zemlju.

Gospodine predsjednice, dame i gospodo,

Dopustite da završim svoje obraćanje tako što ću naglasiti da sam odlučan kao od dana kada sam došao u Sarajevo da upotrijebim svoje ovlasti u potpunosti kako bih unaprijedio ovaj proces. Međutim, isto tako moram da ukazem na činjenicu da u ovoj oblasti, međunarodni akteri SFOR, OSCE, UNMiBH, OHR predvođeni svojim Upravnim odborom mogu postići napredak samo putem dobre koordinacije: ovo je oblast koja objedinjuje

ključne aspekte kako civilne tako i vojne implementacije. Odlučni smo da zajedno idemo putem koji vodi ka izgradnji jedinstvenog odbrambenog identiteta i progresivnoj integraciji vojnih struktura u zemlji, te da pripremimo Bosnu i Hercegovinu za potpunu integraciju u odbrambene, sigurnosne i ekonomske strukture regiona i Evrope.